

prima instanță: C. Crețu

dosarul nr. 2ra-1603/15

instanța de apel: A. Panov, M. Moraru, A. Minciuna

ÎNCHEIERE

08 iulie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Galina Stratulat

Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul lui Adrian Rusu, avocatul Ludmila Stoianov,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Adrian Rusu împotriva lui Serghei Mirca privind încasarea prejudiciului material,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015 prin care a fost respins apelul declarat de Adrian Rusu și menținută hotărârea Judecătoriei Ialoveni, mun. Chișinău din 04 decembrie 2014, prin care a fost respinsă acțiunea,

constată:

La 22 octombrie 2013, reprezentantul lui Adrian Rusu, avocatul Ludmila Stoianov a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Serghei Mirca cu privire la încasarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii a invocat că la 01 decembrie 2004, Adrian Rusu a dobândit de la tatăl său prin contractul de donație nr. 4604, lotul pomicol nr. 53 cu suprafața de 0.0543 ha, situat în extravilanul Primăriei Suruceni, r-nul Ialoveni, Întovărășirea Pomicolă „Bogăția Lacului”.

În temeiul aceluiași contract de donație reclamantul a mai dobândit în proprietate și terenul pomicol nr. 42 cu suprafața de 0,0608, situat în Întovărășirea Pomicolă „Bogăția Lacului”, nr. cadastral 5530306.003, care este amplasat exact la hotarul terenului pomicol nr. 53.

Susține că la 23 martie 2013 Adrian Rusu a depistat că o persoană necunoscută a scos gardul și a defrișat cinci pomi fructiferi maturi de pe terenul său. Despre cele depistate a sesizat sectoristul printr-o cerere și a solicitat întreprinderea măsurilor de tragere la răspundere a persoanei vinovate.

Indică că în proces de cercetare s-a stabilit că fapta a fost comisă de Serghei Mirca, deținătorul lotului de teren din Întovărășirea Pomicolă „Sveazist”, vecină cu

Întovărășirea Pomicolă „Bogăția Lacului”, fapt confirmat prin scrisoarea nr. 9729 din 13 septembrie 2013.

Menționează că organul de poliție a informat reclamantul ca vinovat de distrugerea pomilor fructiferi se face pârâtul Serghei Mirca, însă acesta nu a fost tras la răspundere contravențională pe motiv că a expirat termenul de aplicare a sancțiunii contravenționale.

Relatează că Serghei Mirca a recunoscut că nu a verificat informația cu privire la dreptul de proprietate asupra terenului pe care se aflau copacii, a scos gardul și a defrișat cinci pomi de măr de pe terenul adiacent pentru ași asigura accesul la terenul său.

Consideră că Serghei Mirca nu era în drept să scoată gardul străin, să pătrundă samavolnic pe teritoriul, care nu-i aparține și să distrugă bunurile străine.

Indică că Serghei Mirca a recunoscut vina, primind reclamația din 25 septembrie 2013, însă nu a întreprins nici o măsură de soluționare extrajudiciară a litigiului.

Estimează prejudiciul material cauzat prin defrișarea prematură a copacilor fructiferi, luând în considerație investițiile pentru procurarea pomilor, îngrijirea copacilor, precum și venitul ratat.

Face referire la art. 46 din Constituția RM care prevede că dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sânt garantate. Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

Mai indică și art. 14 din Codul civil, care prevede că persoana lezată într-un drept al ei poate cere repararea integrală a prejudiciului cauzat astfel. Se consideră prejudiciu cheltuielile pe care persoana lezată într-un drept al ei le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat, pierderea sau deteriorarea bunurilor sale (prejudiciu efectiv), precum și beneficiul neobținut prin încălcarea dreptului (venitul ratat).

Se mai referă și la art. 1398 alin. (1) Cod civil, care stipulează că cel care acționează fața de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Solicită încasarea din contul lui Serghei Mirca în beneficiul lui Adrian Rusu prejudiciul material cauzat în legătură cu lezarea dreptului de proprietate și defrișarea copacilor fructiferi în sumă de 25000 lei, cât și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni din 04 decembrie 2014 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015 a fost respins apelul declarat de Adrian Rusu și menținută hotărârea primei instanțe.

La 14 mai 2015 reprezentantul lui Adrian Rusu, avocatul Ludmila Stoianov a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea civilă.

În motivarea recursului a invocat că la judecarea cauzei instanța de judecată a admis și a pus la baza hotărârii concluzia comisiei formate de Primăria Suruceni, prin care s-ar confirma că pomii au fost defrișați de pe marginea drumului, calea de acces la terenul intimatului fiind limitată prin intermediul unei porți, procedeu efectuat cu

încălcarea procedurii prestabilite pentru cercetarea concluziilor autorității publice, lipsindu-l pe recurent de dreptul de a înainta întrebări pentru clarificarea sau completarea concluziilor.

În acest sens face referire la dispozițiile art. 74 CPC în cazurile stabilite de lege, autoritățile publice competente, din proprie inițiativă, la cererea participanților la proces sau din oficiul instanței, pot interveni în proces până la pronunțarea hotărârii în primă instanță, precum și în instanța de apel, pentru a depune concluzii, potrivit funcției, în vederea apărării drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale altor persoane, a intereselor statului și ale societății. Instanța judecătorească poate, după caz, din oficiu să introducă în proces autoritatea publică competentă pentru a depune concluzii asupra pricinii în curs de examinare. Autoritățile menționate în prezentul articol au drepturile și obligațiile procedurale de participant la proces specificate la art. 56 din prezentul cod, precum și în alte legi.

Mai indică și art. 231 CPC care prevede că concluziilor date de autoritățile publice admise în proces de către instanță, în conformitate cu art. 74, li se dă citire în ședință de judecată. Judecătorii, precum și participanții la proces și reprezentanții lor, pot adresa împuterniciților acestor autorități întrebări pentru clarificarea sau completarea concluziilor.

Consideră că instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat dispozițiile art. 1398 din Codul civil, concluzionând că în cazul din speță nu poate fi vorba despre acțiunile ilicite ale intimatului față de recurent.

Menționează că terenul pomicol nr. 53 cu suprafața de 0,0543 ha, nr. cadastral 5530304228 și lotul pomicol nr. 43 cu suprafața de 0,0608 ha, nr. cadastral 5530306003 sunt amplasate în ÎP „Bogăția Lacului” fosta ÎP „Oziornoie” și nu sunt divizate de drumul public, iar terenul cu nr. cadastral 55303041268, care-i aparține intimatului Serghei Mirca nu face parte componentă din aceiași întovărășire, ci îi aparține ÎP „Sveazist”.

Relatează că cele două terenuri, proprietate a recurrentului Adrian Rusu sunt învecinate și reprezintă terenuri aflate la hotarul ÎP „Bogăția Lacului” și ÎP „Sveazist”. Printre aceste două terenuri nu a fost asigurat nici o dată accesul la ÎP „Sveazist” în scop de garantare a integrității teritoriului gestionat de ÎP „Bogăția Lacului”, de asigurare cu pază etc. Din imaginile foto este evident că pomii creșteau pe terenul deținut de recurent și nu pe marginea unui drum. Pe acest teren nu sunt vizibile poteci care ar confirma existența în trecut a unui drum public.

De asemenea susține că intimatul nu este proprietarul lotului de teren prin care, urma să fie asigurat accesul la terenul său. Din aceste considerente, urma să obțină acordul proprietarului, iar un astfel de acord nu a fost prezentat instanței.

Mai indică și faptul că teritoriul celor două întovărășiri este divizat prin plasa metalică, care este și hotar, intimatul urma să obțină permisul acestor întovărășiri pomicole de a scoate hotarul. O astfel de permisiune intimatul nu a obținut.

Totodată, invocă că Serghei Mirca, în urma afirmațiilor sale precum că terenul pe care a pătruns și a defrișat pomii, aparține cu drept de proprietate Primăriei s. Suruceni, acesta urma să obțină împuterniciri de la Primărie și de la deținătorul de facto al terenului Rusu Adrian, însă astfel de împuterniciri nu au fost prezentate instanței.

Consideră că vina intimatului a fost constatată în cadrul procesului contravențional de către IP Ialoveni.

Menționează că la faza de pregătire a cauzei pentru judecare, contrar prevederilor art. 183, 185 CPC, precum și pe parcursul judecării cauzei instanța de judecată nu a întreprins măsuri în vederea antrenării în proces a Primăriei s. Suruceni.

Or, potrivit constatărilor instanței de judecată pomii fructiferi ar fi fost defrișați de pe marginea drumului, proprietate a APL Suruceni. În cazul în care se soluționează problema drepturilor Primăriei s. Suruceni, aceasta urma să fie antrenată în proces cu toate drepturile și obligațiile procedurale prevăzute de CPC.

Remarcă că hotărârea recurată contravine art. art. 6, 13, 14, 34 și 41 din Convenția CEDO, art. 1 din Protocolul I la Convenția CEDO.

Astfel, consideră că la determinarea valorii acțiunii instanța de judecată a încălcat dispozițiile art. 87 alin. 1) din CPC, potrivit căruia valoarea acțiunii se determină din suma cerută - în acțiunile pentru plata unei sume, din valoarea bunurilor revendicate.

Potrivit prevederilor alin. (2) din articolul enunțat în cazul necorespunderii vădite a valorii indicate în acțiune valorii ei reale, judecătorul poate dispune pentru stabilirea ei, prezentarea de probe, cercetarea la fața locului, efectuarea expertizei din contul reclamantului.

Invocă că refuzul de a dispune efectuarea expertizei de evaluare a prejudiciului cauzat prin distrugerea bunurilor contravine art. 5 CPC, potrivit căruia nici unei persoane nu i se poate refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

La 18 iunie 2015, Serghei Mirca a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La caz, se constată că Adrian Rusu s-a conformat prevederilor legale, recursul declarat la 14 mai 2015 împotriva deciziei instanței de apel din 01 aprilie 2015 fiind în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de reprezentantul lui Adrian Rusu, avocatul Ludmila Stoianov nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de reprezentantul lui Adrian Rusu, avocatul Ludmila Stoianov, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul lui Adrian Rusu, avocatul Ludmila Stoianov ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de reprezentantul lui Adrian Rusu, avocatul Ludmila Stoianov se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Galina Stratulat

Tamara Chișca-Doneva